

RHF-enes strategigruppe for forskning

Referat fra møte

Tid: 15. oktober 2025 kl. 9.30 – 14.30
Sted: Radisson RED Oslo Airport, Gardermoen

Til stede:	Lars Eikvar, Helse Sør-Øst RHF (møteleder)
	Torunn Berge, Helse Sør-Øst RHF
	Erlend B. Smeland, Oslo universitetssykehus HF
	Renate Grüner, Helse Vest RHF
	Marta Ebbing, Helse Bergen HF
	Audun Rimehaug Eskeland, Helse Midt-Norge RHF
	Haakon R. Skogseth, St. Olavs hospital HF
	Tove Klæboe Nilsen, Helse Nord RHF
	Markus Thomas Rumpfeld, Universitetssykehuset Nord-Norge HF
	Maiken Engelstad, Helse- og omsorgsdepartementet
	Marianne van der Wel, Helse- og omsorgsdepartementet
	Randi Vad, Helse Sør-Øst RHF (referent)
Inviterte:	Arnoldo Frigessi, UiO (sak 36-2025)
	Nina Karlstrøm, NVA (sak 40-2025)

34-2025	Godkjenning av innkalling og dagsorden Innkallingen og dagsorden for møtet ble godkjent.
35-2025	Godkjenning av referat fra møtet i RHF-enes strategigruppe for forskning 27. august 2025 Referatet ble godkjent med de merknader som framkom i møtet vedrørende sak 29-2005.
36-2025	«The Norwegian Centre for Trustworthy AI» – hvilken betydning har det for helse? Arnoldo Frigessi, <i>prosjektleder</i> , presenterte saken. «TRUST - The Norwegian Centre for Trustworthy AI» er ett av seks nasjonale forskingssentre på kunstig intelligens, som fikk tildelt midler fra regjeringens KI-milliard etter Forskningsrådets utlysning. TRUST har som mål å utvikle tillitsverdige KI-systemer som er mer nøyaktige, tryggere og inkluderende bl.a. relatert til helse. Strategigruppen kommenterte blant annet på behovet for anvendt forskning og praktisk utprøving av KI på pasientdata, samt utvikling av rammeverk for slik testing. Det ble understreket at det er viktig at det etableres nasjonale modeller framfor lokale og regionale løsninger bl.a. for å ivareta problemstillinger knyttet til nasjonale utfordringer som tilgang på helsepersonell. Det ble også pekt på utfordringer relatert til personsensitive data og sikker datadeling, og at det bør etableres strukturer som sikrer tilstrekkelig koordinering og samkjøring på tvers av helseregionene.

37-2025	Kliniske studier <i>Status for NorCRIN</i> De administrerende direktørene i de fire RHF-ene skal behandle saken om NorCRIN i møte 20. til 21. oktober 2025. <i>Hindringer for kliniske studier</i> Strategigruppen diskuterte økonomiske problemstillinger knyttet til kliniske studier, regulatoriske krav og innspill fra RHF-ene til handlingsplanen: <ul style="list-style-type: none"> • En av hovedutfordringene er fortsatt manglende tid for leger og annet helsepersonell til å utøve forskning. • Studiefinansiering er også en gjennomgående utfordring. Det er behov for økt finansiering til flere forskerinitierte kliniske studier utover det nasjonale programmet for klinisk behandlingsforskning (KLINBEFORSK). I tillegg bør det vurderes om utvalgte elementer av forskningsaktiviteten kan finansieres på linje med annen pasientrettet virksomhet. • Det er nødvendig å få på plass bedre løsninger for deling av data både innad og mellom regionene. • Det bør legges bedre til rette for utnyttelse av registerdata til forskning. RHF-ene og universitetssykehusene ønsker å utforme et felles innspill til den nasjonale handlingsplanen for kliniske studier.
38-2025	Behov for strukturert satsing på KI innenfor helse? Strategigruppen var enige om at det er behov for en mer strukturert og koordinert nasjonal satsing på KI innenfor helse. En slik satsing bør omfatte både helsetjenesten og forskning og forankres i linjestrukturen, inkludert RHF-ene i alle helseregionene. Det bør utarbeides bredere nasjonale retningslinjer/regelverk for utvikling og bruk av KI, samtidig som det må tas høyde for ev. nye retningslinjer fra EU. En nasjonal nettverkstruktur kan eventuelt bidra med en mer strategisk tilnærming når det gjelder formål, prioriteringer og søknader om ekstern finansiering, blant annet fra EU. Arbeidsutvalget for strategigruppen vil følge opp saken videre fram mot neste møte.
39-2025	Saker fra Helse- og omsorgsdepartementet
a.	Foreløpig om oppdragsdokument og tildelingsbrev for 2026 HOD orienterte om foreløpig status for arbeidet med oppdragsdokumentet og tildelingsbrev for 2026.
b.	Status for arbeidet med nasjonal handlingsplan for kliniske studier Innspillfasen i arbeidet med revideringen av den nasjonale handlingsplan for kliniske studier nærmer seg slutten. Det tas sikte på å ferdigstille planen i løpet av første kvartal 2026.
c.	Møte om Forskningscenter for klinisk behandling Forskningssentrene for klinisk behandling (FKB) anses som et vellykket tiltak, men det gjenstår å avklare hvor lenge ordningen skal videreføres. Forskningsrådet har derfor bedt om et møte med RHF-ene for å drøfte dette.

d.	Nasjonal strategi for kvanteteknologi (KD)
	<p>Kunnskapsdepartementet skal i samarbeid med flere andre departementer utarbeide en nasjonal strategi for kvanteteknologi. Strategien skal etter planen legges fram i 2026. Regjeringen har gitt Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Nasjonal sikkerhetsmyndighet i oppdrag å lage et kunnskapsgrunnlag for strategien.</p> <p>Strategien kan få stor betydning også for helse og bioteknologi, blant annet gjennom utvikling av nye sensorteknologier og medisinske anvendelser.</p>
e.	Status for norsk deltagelse i 1+MG-initiativet
	<p>HOD orienterte om status for norsk deltagelse 1+Million Genomes-initiativet, som er et EU-ledet initiativ for utvikling av en felles europeisk infrastruktur for trygg og etisk deling av genomdata, med mål om å fremme personlig tilpasset medisin, forskning, sykdomsforebygging og behandling. Helsedirektoratet har fått i oppgave å koordinere den norske deltagelsen i initiativet.</p>
40-2025	Overgang fra Cristin til NVA – status og kostnadsmodeller
	<p>Nina Karlstrøm, <i>produktområde- og seksjonsleder for Åpen forskning og forskningsinformasjon</i>, Sikt, redegjorde for overgangen fra Cristin til NVA.</p> <p>Nasjonalt vitenarkiv (NVA) ble lansert 1. oktober 2025, og erstatter dagens Cristin og lokale vitenarkiv som én samlet tjeneste for registrering, lagring og deling av forskningsresultater. Innføringen av NVA skal bidra til å realisere regjeringens mål om at alle norske vitenskapelige artikler finansiert av offentlige midler skal være åpent tilgjengelige.</p> <p>Strategigruppen var samstemte om at RHF-ene bør være representert på et mer strategisk nivå i NVA, da det vil ha betydning for kvaliteten på publisering i helseforetakene. Se også presentasjon vedlagt referatet.</p>
41-2025	Møteplan for RHF-enes strategigruppe for forskning 2026
	Den foreslåtte møteplanen for 2026 vil bli justert iht. innspillene i møtet.
42-2025	Ny ledelse og sekretariat for RHF-enes strategigruppe for forskning 2026-2027
	Helse Nord RHF overtar ledelse og sekretariat for strategigruppen fra 1. januar 2026.
43-2025	Eventuelt
	Ingen saker under eventuelt.